

Påskedag d. 27. marts 2016 i Ilkeborg Baptistkirke

Prædiken af Søren P. Grarup

Indgangslæsning: Johannesevangeliet kap. 20 v. 11-18.

Evangelielæsning: Johannesevangeliet kap. 20 v. 18-31.

Jesus Kristus lever!

Det er hovedbudskabet i alle Ny Testaments påsketekster, og hovedbudskabet her i dag.

Vi har læst hele påskedagskapitlet i Johannesevangeliet. De andre evangelister har andre beretninger. Og selv om vi ikke i dag læser alle disse beretninger, vil jeg nok bruge nogle af dem i min prædiken.

Beretningerne er meget forskellige. Alle lige utrolige eller besynderlige. Det var vist den nu afdøde teologiprofessor Sløk, der engang sagde, at evangelieberetningen - og ikke mindst påskeberetningerne er absurd teater. Der er så meget, der ikke passer sammen og savner enhver fornuft - alene det, at en død mand står op af graven efter tre dage. Det er absurd.

Giver vi os til at gruble over teksterne, så er det mest nærtliggende enten at opgive at få det hele til at passe sammen, eller at forsvinde ind i et ret nørdet analysearbejde - og begge dele ender som regel på samme ufrugtbare måde.

De fleste af os accepterer teksterne, som de står. Det er i grunden ikke så svært, fordi det jo foregik for så mange hundrede år siden, og vi har hørt beretningerne om og om igen, så vi bliver ikke overraskede. Men hvad ville der ske, hvis nogen kom og fortalte, at de havde oplevet disse ting i dag - lige her i Ilkeborg. Så ville vi straks finde det skeptisk kritiske humør frem og afvise historien og måske stemple fortælleren som en kugleskør fantast.

Men der er en fjerde tilgang til historien om Jesu død og opstandelse. Her kan vi, undertiden alt for voksne, få god hjælp af børnene.

Da vores den ældste var 4-5 år gammel, havde han i søndagsskolen i Rønne fået fortalt hele påskehistorien inden det blev påske. At det skete for 2000 år siden, siger ikke en 5-årig noget. Det kunne lige så godt være i dag.

Han kendte hele historien. I løbet af langfredag blev han mere og mere stille. Da vi sad ved aftensmaden, spurgte han pludselig: "Er Jesus død nu?" - ja, Jesus var død nu.

Hele påskelørdag var han usædvanligt stille. Men påskemorgen vågnede han med et spjæt og satte sig op i sengen. "Er det søndag i dag?" spurgte han. "Ja, det er søndag," lød det søvnigt henne fra fars hovedpude. "Så er Jesus blevet levende igen!" nærmest jublede han og sprang ud af sengen, og så var der ellers fuld fart på resten af dagen.

Jeg tror nok, at hans umiddelbare begejstring over, at Jesus er blevet levende igen, har lagt sig efterhånden som han er vokset til og er blevet voksen.

Sådan har jeg det også selv - og jeg vil tro, at de fleste af os kender til dette noget køligere forhold til de mildest talt fantastiske påskeberetninger.

Og så prøver vi at finde nogle mere fornuftige tolkninger af disse beretninger:

- 'Jesu opstandelse betyder, at det onde eller døden aldrig får det sidste ord.' Det er da en trøst i disse terrortider.

- 'Kærligheden kan ikke dø, men vil leve videre, uanset hvad der sker' Også en fin pointe.

- Jeg har mødt kolleger, der siger, at det sådan set er lige meget, om Jesus faktisk stod op af graven. Det vigtige er, at disciplene og vi i kirken tror, at han gjorde det. Det er troen, der er det vigtige - den giver mod til at leve. Så er vi vist på vej ud i psykologien.

Så lidt som vi kan bevise, at Jesus faktisk stod op af graven, lige så lidt kan disse mere runde udlægnings holdbarhed bevises eller modbevises.

Og så sker det, at et menneske midt i vor moderne, fornuftige, kritiske, videnskabeligt orienterede verden kommer og fortæller - lige som Maria i teksten: "Jeg har set Herren." - mennesker, hvis troværdighed og pålidelighed vi i alt andet ikke vil betvivle.

Mange her har sikkert stiftet bekendtskab med journalisten Charlotte Rørth - læst hendes bog "Jeg mødte Jesus" - eller hørt hende selv berette om dette møde med Jesus. Hverken bogen eller hendes fremtræden, når man møder hende, indbyder til den konklusion, som en journalistkollega kom med i en TV-samtale med hende: "Du er kugleskør." Nej, hun er ikke kugleskør, men hun har oplevet noget, som de fleste af os andre ikke har oplevet, og som ikke passer ind i det verdensbillede, der er almindeligt accepteret i dag. Hun mødte Jesus.

Sidste efterår mødte jeg to burmesere fra en af de burmesiske baptistmenigheder her i Danmark. De var begge hentet hertil som FN-kvoteflygtninge fra en flygtningelejr på Filippinerne. Dér var de buddhister og havde aldrig kendt til kristendom eller kirke, havde aldrig hørt evangeliet eller set en Bibel. Alt det var dem totalt ukendt. Begge fortalte, at de - i hvad de beskrev som en drøm eller et syn - havde mødt en mand de ikke kendte. Umiddelbart mærkede de, at den mand var værd at kende - der var godt og trygt dér, hvor han var. Men hvem han var, anede de ikke.

Den ene af de to - en kvinde - fortalte, at da hun blev udtaget til at skulle til Danmark, blev hun både glad og bange. Hun havde aldrig fløjet før, eller rejst så langt, og hun kendte intet til dette land, der lå så langt væk. Hun kunne bare håbe, at alt ville blive bedre det nye sted - men hun var bange.

Da hun satte foden på trappen op til flyveren, var angsten ved at tage overhånd. Men lige dér mærkede hun, at der var én der gik sammen med hende. Hun kunne ikke se nogen, men hun vidste, at det var manden fra hendes drøm eller syn. Og han blev hos hende i flyveren på hele den lange rejse.

I Danmark fik denne buddhistkvinde kontakt med andre burmesiske flygtninge. De viste sig at være kristne, og hos dem hørte hun for første gang evangeliet om Jesus, og hun genkendte den mand, hun havde mødt i flygtningelejren, og som havde været hos hende på rejsen. Nu kunne hun sætte navn på ham.

Jeg har hørt eller læst lignende beretninger før - især fra muslimske lande. Og hver gang har jeg tænkt, at - nå ja, en god historie bliver ikke ringere af at blive fortalt, og slet ikke, når den går gennem kirkens yderfløje, hvor der ofte er hang til det spektakulære.

Men denne kvindes beretning afvæbnede min skepsis - hun havde mødt Jesus.

Og især den del af hendes historie fra flyveren bragte minder frem i mig. For jeg har jo også oplevet situationer, hvor jeg har vidst, at han var der, selv om jeg ikke så ham. Lige så virkelig, som de mennesker, jeg kunne trykke i hånden og se ind i øjnene. Jeg så ham ikke, men han var der. Jeg kan ikke bevise det, og min oplevelse kan ikke være bevis for andre - og det er meget let at bortforklare med psykologiske teorier. Men jeg véd, at Jesus var der.

Og jeg skulle tage meget fejl, om ikke ganske mange her kunne berette tilsvarende.

Jeg må konstatere, at uanset hvad min fornuft, min kritiske sans eller vort ellers udmærkede videnskabelige verdensbillede og livsforståelse tilsiger mig, så færdes den korsfæstede og opstandne Jesus blandt mennesker også i dag. Blandt dem, der kender ham, og dem, der ikke kender ham, synlig og usynlig, genkendelig eller inkognito, ventet og uventet - ganske som i de beretninger, vi læser i Ny Testamente.

- Maria står ved graven og græder. Jesus møder hende - hun tror det er havemanden - den vigtigste person i hendes liv - hun kender ham ikke, før han siger hendes navn.

- Jesus kommer til disciplene, mens døren er forsvarligt lukkede.

- Pludselig dukker han op på vejen ud til Emmaus og taler med to disciple, der er fortvivlede og forvirrede over, at han, deres mester, blev korsfæstet. De genkender ham ikke, før han bryder brødet med dem.

- Han kommer igen til disciplene i Jerusalem, mens dørene er lukkede. Han går lige til Thomas og kender præcis hans tvivl og ved hvad han har sagt, mens disciplene tilsyneladende var alene.

- Meget senere møder han Saulus på vej til Damaskus som et stærkt lys og en stemme.

Ligesom den Evige, Hellige og Almægtige lod sig binde til tid, krop og sted, da han blev undfanget i Marias liv for at fødes som et menneskebarn, sådan er den døde og opstandne Jesus nu fri og uafhængig af tid, krop og sted - og dog er det ham, de møder.

Og sådan færdes han blandt os også i dag.

Der sker noget meget markant mellem Jesus og Thomas i beretningen, vi læste:

Først tilbyder han Thomas at gøre, som Thomas havde sagt, at han ville: ”Ræk din finger frem, her er mine hænder, og ræk din hånd frem og stik den i min side, og vær ikke vantro, men troende.”

Men det er overflødigt for Thomas nu. Han udbryder blot: ”Min Herre og min Gud.”

Og Jesus siger: ”Du tror, fordi du har set mig. Salige er de, som ikke har set og dog tror.”

Det bliver let udlagt sådan her i Jantelovens hjemland, at Thomas' tro ikke er helt så god, stærk eller rigtig, som deres tro, der ikke har set Jesus. Men det er jo ikke det, Jesus siger. Mon ikke han blot giver en opmuntring til alle os, der ikke har set ham med vore øjne, og kæmper med tro og tvivl.

Men hvad er det, at tro? Vi bruger det ord på utallige måder. Det kan betyde alt fra den mest usikre formodning, det mest løse gætværk - ”Jeg tror nok ...” - til det mest klippefaste, urokkelige livsfundament. I skolen fik vi altid at vide: ”Du skal ikke tro, du skal vide” - for troen opfattes tit som en forlængelse af vor viden. Og jo mere vi ved, des mindre bliver der så at tro. Det afspejles også i den ofte tåbelige diskussion om tro kontra videnskab.

Men hvad er det så at tro på Jesus.

Thomas' udbrud - ”min Herre og min Gud” - er en stærk bekendelse. Når vi taler om ’bekendelse’, så tænker vi oftest på Peters bekendelse. ”Du er Kristus, den levende Guds Søn.” Også stærke ord. Men i Peters bekendelse relateres Jesus til den levende Gud - ganske rigtigt, han er Guds Søn. I Thomas' bekendelse relateres Jesus til Thomas selv: ”Min Herre og min Gud!” Og Jesus svarer: ”Nu tror du ...”

For troen på Jesus - vi kunne også sige sand kristentro - er ikke blot en accept af de gamle - og i grunden utrolige - beretninger i Ny Testamente. Troen er ikke gemme sig til kirkens tradition og kunne trosbekendelsen udenad, eller at nikke ja til mere eller mindre spiselige udlægninger af teksten. Troen er ikke ønsketænkning og gætværk. Og troen er ikke en svævende forlængelse af vor viden.

Troen på Jesus er en relation til en levende person: ”Min Herre og min Gud!”

Det samme ser vi i historien om Maria ved graven. Hun genkender ikke Jesus, før han nævner hendes navn. At kalde hinanden ved navn, det er relation. Her knyttes den personlige relation mellem den opstandne og Maria.

Eller de to i Emmaus. De havde derude på vejen mærket, at her var noget særligt på færde: ”Brændte ikke vore hjerter i os, da han gik med os på vejen?” Men de genkender ham, idet han bryder brødet og rækker dem det. Måltidsfællesskabet er relation - det er det også, når vi om lidt deler brød og saft. Det er den korsfæstede og opstandne Jesus, der knytter levende relationer til os.

Igennem hele Johanesevangeliet bruger Johannes ofte og tilsyneladende meget bevidst et synonym for ordet at tro. Han siger ofte ”at elske” i stedet for ”at tro” - at elske Gud, at elske Jesus. Det er fint og godt, for ordet ”at tro” går jo kun den ene vej - jeg tror på Jesus. Men ordet ”at elske” kan være gensidigt: Jeg elsker Jesus - fordi han elsker mig. Det er relationen - den gensidige kærlighed. En relation er altid gensidig.

Hvordan kan man have en relation til gamle, utrolige historier? Hvordan kan man have en relation til nok så smukke, men teoretiske udlægninger af teksten - ”Det onde får ikke det sidste ord”?

Relationer knyttes mellem levende personer.

Kristentroen er en levende relation mellem den korsfæstede og opstandne Jesus og os - dig og mig. Vi elsker ham, fordi han elskede os først.

Derfor færdes den korsfæstede og opstandne Jesus iblandt os også i dag. Og det er ikke svært at komme til at møde ham, for det er det han vil - hvad enten du ser ham eller ikke ser ham - hvad enten du tror på ham i forvejen, eller du ikke tror på ham - hvad enten du kender ham eller ikke kender ham. Det er blot at være opmærksom, når han er på færde. Han ønsker at møde dig og hvert menneske på denne jord.

Jesus Kristus lever. Og han færdes blandt os og møder os med den samme kærlighed, som vi så i hele hans færden som menneske på denne jord, og størst da han gav sit liv på korset for os og for hele skabningen.

Jesus Kristus lever. Må han velsigne og forbavse dig.